

Lathund – emissioner, split m.m

1. Nyemission

Företaget ger ut nya aktier för att få in nytt kapital. Befintliga aktieägare har ofta företrädesrätt.

Formler & begrepp:

Teckningskurs (TK): Det pris som nya aktier emitteras till, dvs utgivnings pris vid nyemissionen eller vid företagets bildanden för teckning av nya aktier.

Teckningskursen får inte vara lägre än aktiens kvotvärde utan ska vara samma eller högre. Om den är högre kallas skillnaden för överkurs.

Teckningsrätt (TR): Rätten att köpa nya aktier.

Teoretiskt värde per teckningsrätt formel:

$$TRV = (G - TK) / (\text{antal TR för en ny aktie} + 1)$$

där G = gammalt aktiepris

Exempel:

Gamla aktier: 2 st krävs för att köpa 1 ny.

Aktiekurs = 100 kr, Teckningskurs = 70 kr.

$$TRV = (100 - 70) / (2 + 1) = 10 \text{ kr}$$

OBS! Utspädningseffekt vid nyemission

Gamla aktieägare som inte deltar i nyemissionen får en utspädning i procent:

$$\text{Utspädning} = \text{antal nya aktier} / (\text{antal gamla} + \text{antal nya})$$

2. Fondemission

Företaget flyttar medel från fritt eget kapital eller reservfond till aktiekapital, dvs fler aktier till aktieägarna, men inget nytt kapital tillförs.

Inget värde skapas eller förloras – aktiekursen sjunker i samma proportion som antalet aktier ökar.

3. Split (aktiesplit)

Definition: Antalet aktier ökar, splittras upp.

Exempel:

2:1-split (1 aktie blir 2):

Gamla kursen = 200 kr → Ny kurs = 100 kr.

Omvänd split

Motsatsen, sammanslagning, minskar antalet aktier i syfte att öka aktiekursen vilket kan få bolaget att framstå som mer värdefullt

Viktiga begrepp

Marknadsvärde (MV): Antal aktier × Aktiekurs

Substansvärde per aktie: Eget kapital / antal aktier (visar verklig värde för bolaget och används vid bolagsvärdering)

Nominellt värde (kvotvärde)

Det nominella värdet är det ursprungliga värdet som bolaget sätter på aktien vid utgivningen. Det är baserat på bolagets ursprungliga värdering och används i redovisningssammanhang.

Kvotvärde - idag används begreppet kvotvärde istället för det tidigare begreppet nominellt värde för att beskriva andelen av aktiekapitalet som en aktie representerar i ett aktiebolag. Kvotvärdet är ett fast belopp som bestäms av det totala aktiekapitalet dividerat med antalet utgivna aktier

Nominellt värde = Aktiekapital / Antal aktier

Exempel 1

Aktiekapital: 100 000 kr

Antal aktier: 10 000 st

Nominellt värde = $100\,000 / 10\,000 = 10$ kr per aktie

Exempel 2 (nyemission med överkurs)

Nominellt värde per aktie = 10 kr

Emissionskurs = 15 kr

Då fördelas inbetalningen så här:

10 kr → till aktiekapital (bundet eget kapital)

5 kr → till överkursfond (ofta fritt EK)

Skillnad nominellt värde (kvotvärde) och teckningsrätt

Skillnaden är att nominellt värde (eller kvotvärde) är ett fast, ursprungligt värde per aktie som enbart anger aktieägarens andel av aktiekapitalet, medan

teckningskursen är det faktiska priset som aktierna säljs för vid en nyemission och kan vara högre än det nominella värdet, vilket i så fall skapar en överkursfond.

Teckningskursen reflekterar oftast bolagets substansvärde och andra marknadsförhållanden, medan det nominella värdet inte har någon koppling till det aktuella marknadsvärdet.

P/E-tal (Price/Earnings)

P/E-tal står för Price/Earnings-tal, eller på svenska pris/vinst-tal. Det är ett av de vanligaste nyckeltalen när man analyserar aktier.

Formeln

$P/E = \text{Aktiekurs} \div \text{Vinst per aktie (EPS)}$

Aktiekurs = det pris du betalar för en aktie på börsen.

Vinst per aktie (EPS) = företagets resultat efter skatt dividerat med antalet aktier.

Hur det tolkas

Högt P/E-tal → marknaden värderar aktien högt i förhållande till vinsten. Det kan betyda att investerare har stora förväntningar på framtida tillväxt, men också att aktien är dyr.

Lågt P/E-tal → aktien är billigare i förhållande till vinsten. Det kan betyda att bolaget är undervärderat, men också att marknaden tror på sämre framtidsutsikter.

Exempel

En aktie kostar 200 kr.

Företaget tjänar 20 kr per aktie i vinst.

$$P/E = 200 \div 20 = 10$$

Det betyder att du betalar 10 kr för varje 1 krona i vinst företaget gör.
